

Det grønnes på Grådussan

I slutten av august åpner en ny flyplass i sjøkanten ved Lofothavet: Grådussan på Engeløya nord for Bodø. Men spede spirer på nysådd stripe tåler ikke fullt trøkk før neste sommer, advarer flyplassjef Harald Elvik. Likevel ønsker han besøkende velkommen til praktfull nordlandsnatur i havgapet mot Lofoten.

Tekst:
Arnfinn Christensen

Harald Elvik er jordbruker i bygda Bø på Engeløya i Steigen. Han bor om lag tre kilometer fra sletta der flyplassen Grådussan de siste fire årene har gått fra en vill idé i hodet til Harald og andre flyentusiaster og til fast underlag av gress.

- Det begynte med at jeg ble spurt om det fantes et jorde i nærheten der det gikk an å lande, forteller han. - Et slikt jorde fantes, og der har det landet fly fra tid til annen. Men så kom jeg på at jeg hadde en utmarksteig like ved. Kanskje den kunne bli flyplass?

Fra planer til planering

- De første to årene gikk med til planlegging og kverning av papirmølla. De to viktigste krumtappene i arbeidet var Harald selv og Magnus Skogmo. Magnus er flyger i selskapet Lufttransport. Han bor i Bodø, men kommer opprinnelig fra Steigen.

- Konesjonssøknad ble sendt til Luftfartstilsynet, og kommunen måtte god-

kjenne bruksendring av området. Det ble klart at det ikke var fortidsminner der, og enden av stripa måtte trekkes 50 meter tilbake fra verneverdig vegetasjon ved vannkanten. Men så var både jordbrukssjef og plansjef i kommunen og fylkeskommunen fornøyd, og satte tomme opp for bygging.

- Arbeidene tok for alvor til i fjor sommer, forteller Harald. - Først måtte området ryddes for stein og småskog. Folk fra flymiljøet i Bodø deltok på dugnader, sammen med lokalbefolkningen. I slutten av september 2008 kjørte gravemaskinene inn og grov grøfter der dreneringsrør ble lagt på plass. Utover høsten ble det skikkelig blautvær. Vi begynte å lure på om en sjøflyhavn egentlig passet bedre! Men ivrige naboer stilte med traktorer og hengere for å kjøre på skjellsand som lar regnet synke gjennom.

Ivrige naboer

- Alle på Engeløya har vært hjelpsomme og ivrige for å få til flystripa, forteller Harald. - En eldre kar var riktignok litt skeptisk. Han var redd for flystøy. På sekstitallet hadde nemlig Luftforsvaret plassert ut øvingsmål i det samme

området for jetjagere som kom lavt inn fra Bodø. Men da han skjønte at moderne småfly bråker adskillig mindre enn jetjagerne på sekstitallet, var han også fornøyd!

- Senhøstes 2008 ble området grøftet og grovplanert. Slik fikk det ligge gjennom vinteren for at at stripa skulle "sette" seg. Våren 2009 ble matjorda lagt tilbake og stripa tilsådd med gras. På det meste var åtte traktorer i arbeid! Selv om dette har vært mye slit, kan ikke Harald få fullrost naboene nok for innsatsen.

- De var jo ikke flyentusiaster i utgangspunktet, slik som meg. Likevel stilte de opp, forteller han.

Første landing

Harald har vært flyinteressert helt siden guttedagene i Bodø for nesten femti år siden. Da sprang han til vinduet hver gang et fly skulle ta av eller lande, og han bygget modellfly.

I mars i år fikk han endelig flysertifikatet, og hadde håpet å være den første til å lande på den nylagte stripa. Men der ble han snytt!

- Det første flyet landet i slutten av mai i år. Det kom de 45 nautiske milene fra Bodø med Per Lind og skolesjef Bjørn Skogøy fra Bodø flyklubb som piloter, forteller Harald. - Også to andre fly landet den dagen. For første gang holdt vi årsmøte i Steigen luftsportforening her ute.

Steigen luftsportforening er viktig for driften av plassen. Bodø flyklubb, Bodø fallskjermklubb og Saltdal mikroflyklubb er kollektivt med, sammen med noen lokale entusiaster. Når dette leses, har nettopp fristen for innsending av bidrag til logokonkurransen gått ut. En traktor bør være med i logoen, spørker Harald.

Myk start

Han begynner å bli sliten etter alt arbeidet det siste året med å få plassen klar. Likevel gleder han seg

Harald Elvik (t.h.) ønsker Bjørn Skogøy (t.v.) og Per Lind velkommen etter første landing på Grådussan flyplass i mai i år.

Innflygning før første landing på Grådussan i mai i år. Banen er ennå ikke tilsådd med gress. (Foto: Bjørn Skogøy)

til å se at den blir tatt i bruk. Åpningen er planlagt til GAP-arrangementet 21 - 23. august, men det er ennå usikkert om den kan gjennomføres.

- Dette skyldes andre arrangement, blant annet Rygge Airshow, forklarer Harald. - Dessuten har været i år vært usedvanlig tørt for den nysådde gresset, så hvis vi ikke får nedbør av betydning spøker det for hele åpningen og arrangementet i år.

- Først til neste sommer vil gresset tåle fullt trøkk av besøkende fra inn- og utland, understreker Harald. Da har røttene vokst seg sterke nok til at skrensene landingshjul ikke kan lage sår i gressdekket. Derfor må trafikken begrenses den første tida.

Å velge gress framfor asfalt har flere fordeler, mener han. For det første er gress billigere enn asfalt, og krever enklere grunnarbeider. For det andre er området egentlig regulert til jordbruksformål, og ved behov kan flyplassen nå raskt føres tilbake til dyrket mark.

Mye å se for turistene

At dette skulle skje, er det liten grunn til å tro. Harald håper på besøk av turister fra hele verden. Mange tyskere flyr fram og tilbake til Nordkapp. Nå kan de legge inn en landing her på Grådussan, mener han.

Det er allerede mange bobiler i området, for Engeløya har mye å by turistene. Øya var høvdingsete i vikingtida, og har mange fornminner. I sommer spilles Steigen sagaspill fra 18. - 26. juli i området. Dette vikingspillet arrangeres annethvert år.

Noen hundre meter nord for flyplassen ligger nyere historie åpent i dagen. Under siste verdenskrig bygde tyskerne kystfesningen Batterie Dietl her for å beskytte malmtrafikken i skipsleia inn mot Narvik. Her holder et museum åpent i sommermånedene, og kan blant annet vise fram restene av tre svære kanonstillinger.

Noen kilometer øst for plassen ligger også en praktfull strand med finkornet hvit sand og volleyballnett. Engeløya har også verdens nordligste hasselskog, og i strandkanten nedenfor flyplassen kan botanisk interesserte som nevnt hygge seg med verneverdig planteliv.

De som trenger overnatting eller mat, må dra noen kilometer sydvestover til Steigen sjøhus eller til Engeløystua hotell, litt forbi tettstedet Laskestad. Eller de kan slå opp telt på flyplassen.

Videre utvikling

Også flymiljøene i Bodø kommer til å bruke plassen flittig, tror Harald. Her kan elever trene kortbanelandinger. Kanskje vil et mikroflymiljø vokse fram her også. En flyentusiast som bor i Nordsalten har snakket fram på om å ha mikroflyet sitt stasjonert på Gråtussan.

- Flyplassen vil forhåpentligvis utvikle seg videre, håper Harald Elvik.

- Foreløpig får vi bruke deler av et jorde til en nabo som oppstillingsplass. Etter hvert håper vi å bygge vår egen. Kanskje kommer det toaletter her, og hangar. Det er også løse planer om å etablere hyttefelt i området. Vi får se. Det går seg til etter hvert. Vi får ta en ting om gangen, mener Harald.

Rom ble ikke bygget på en dag, og heller ikke Grådussan!

Grådussan flyplass, Engeløy

ICAO-kode: ENEN

Plassering: Se lenke til Google maps på www.flynytt.no

580 meter gress

Høyde over havet: 3 fot

Baneretninger: 06/24

PPR, tlf. Harald Elvik 75776309 / mobil 97542545

Kommer i Jeppesen og på flykart fra høsten 2009

Framherskende vind fra sørvest, altså lite sidevind og foretrukket baneretning 24

Ingen høye hindrere ved baneendene, sjø i begge ender. Tilfredstiller kravene til utflygings- og glidebaner i BSL-E med god margin.

Flyplassen har sin egen nettside: www.engeloyflyplass.no